

Referat af møde i Danske Underviserorganisationers Samråd

Tid: Torsdag den 10. februar 2022 kl. 13.00-15:00

Sted: DLF, Vandkunsten 12, lokale 123

Dagsorden

1. Meddelelser
2. Oplæg af FSL om mentoruddannelse
3. Opsamling på topmøde om børn og unges trivsel
4. International Summit on the Teaching Profession 2022 og 2023
5. Eventuelt

Deltagere

Dorte Lange, Danmarks Lærerforening
Camilla Gregersen, DM
Tommy Dalegaard Madsen, DM
Monica Lendal Jørgensen, Frie Skolers Lærerforening
Rikke Josiasen, Frie Skolers Lærerforening
Thomas Kepler, Gymnasieskolernes Lærerforening
Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet

Afbud

Gordon Ørskov Madsen, Danmarks Lærerforening
Morten Bay, Uddannelsesforbundet

Fra organisationernes sekretariater deltog i øvrigt

Bo Holmsgaard, Danmarks Lærerforening
Gitte Grønnemose Butler, Gymnasieskolernes Lærerforening
Samt Rasmus Møller fra DUS' sekretariatet.

Punkt 1 Meddelelser

Bilag 1: Høringssvar fra DLI om mikroeksamensbeviser
Bilag 2: Høringssvar fra DLI om Kommissionens forslag til rådets henstilling om individuelle læringskonti

BESLUTNING

Der var ikke meddelelser på mødet ud over de vedlagte bilag.

Punkt 2 Oplæg af Frie Skolers Lærerforening om mentoruddannelse

Vedlagt

Bilag 1: Frie Skolers Lærerforenings præsentation fra mødet om mentoruddannelse.

Sammenfatning

Frie Skolers Lærerforening orienterer om sit samarbejde med Via University College om professionalisering af skolernes mentorordninger.

Indstilling

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget besluttede på mødet den 14. december 2020, at organisationerne på skift står for et oplæg om et relevant emne eller indsats på møderne i DUS' forretningsudvalg. På dette møde orienterer Frie Skolers Lærerforening om sit samarbejde med VIA University College ift. en mentoruddannelse.

Baggrund

Praksischock er desværre et alt for kendt fænomen for nye lærere, og alt for mange forlader faget inden for de første år. Med ønsket om at imødegå denne udfordring, har Frie Skolers Lærerforening indgået et samarbejde med VIA University College og forskningsleder Lisbeth Lunde Frederiksen om professionalisering af skolernes mentorordninger gennem tilbud om en 4-dages mentoruddannelse.

På mødet gives et kort oplæg om baggrunden for samarbejdet og mentoruddannelsens indhold. Der lægges med det afsæt op til en mulig drøftelse af muligheden for at etablere lærerstartordninger eller andre initiativer og tiltag, som kan lette overgangen mellem uddannelse og ansættelse som lærer/underviser.

Videre proces

Med oplægget afsluttes runden af oplæg fra organisationerne for 2021.

Der foreslås følgende fordeling for oplæg i 2022:

- 4. april: DM
- 22. juni: Danmarks Lærerforening
- 22. august: Uddannelsesforbundet
- Oktober (dato udestår): Gymnasieskolernes Lærerforening
- 5. december: Frie Skolers Lærerforening

BESLUTNING

Forretningsudvalget tog orienteringen fra Frie Skolers Lærerforening til efterretning.

Der var i forretningsudvalget en generel opmærksomhed på udfordringen i, at en for stor procentdel af nye undervisere forlader jobbet igen, samt betydningen af lærerstartordninger og mentorskab.

Frie skolers Lærerforenings initiativ løber foreløbig i to år med medfinansiering fra VIA University College. Forretningsudvalget opfordrede til, at der gives en ny orientering i kredsen, når man har gjort sig flere erfaringer med initiativet.

Den forventede rækkefølge for organisationernes oplæg i DUS i 2022 blev ændret på mødet. Ændringen er medtaget i oversigten sagsfremstillingen ovenfor.

Punkt 3 Opsamling på topmøde om børn og unges trivsel

Vedlagt

Bilag 1: Opsamling og pointer fra trivselstopmøde 29. november 2021.

Sammenfatning

DUS afholdt topmøde om børn og unges trivsel i uddannelsessystemet den 29. november 2021. Der lægges op til, at forretningsudvalget samler om på arrangementet, herunder det videre arbejde med emnet.

Indstilling

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget evaluerer topmødet i forhold til formålet
- at forretningsudvalget drøfter forslagene til videre tiltag i forlængelse af topmødet

Arbejdsudvalget bemærker, at man med konferencen hovedsageligt fik kontakt til de politiske ordførere, der var engageret i området. En vigtig overvejelse i forbindelse med videre tiltage er, hvordan man også kommer i dialog med de ordførere, der ikke normalt deltager i arrangementer om emnet og muligvis er uenige i pointerne fra mødet. En sådan indsats kan bestå af flere af de foreslåede handlinger.

Sagsfremstilling

DUS afholdt topmøde om børn og unges trivsel i uddannelsessystemet den 29. november 2021. Topmødets formål var at bidrage konstruktivt til regeringens ønske om at identificere tiltag, der fremmer børn og unges trivsel og mindsker "præstationskulturen" samt at bidrage til, at man sammen kan finde fælles og gode anbefalinger til bedre trivsel.

På baggrund af det afholdte topmøde har den tværgående sekretariatsgruppe udarbejdet en opsamling med tre overordnet pointer vedr. trivsel i uddannelsessystemet (jf. bilag 1):

- **Trivselsarbejdet i uddannelsessystemet knytter sig til pædagogisk praksis**
Det er afgørende, at trivsel kobles til undervisning og dannelse.
- **Tid til relationen og ro om undervisernes arbejde**
Der skal gives muligheder i lærerens arbejde for at skabe nye rammer for relationsarbejdet, og for at andre læringsforløb får plads.
- **Afdramatisér uddannelsesvalget og tag et opgør med præstationskulturen**
Uddannelsesmiljøerne har for stort fokus på eksamen og det 'nyttige' her og nu. Det skaber et ensidigt fokus på den faglige præstation.

Rammerne for topmøde var oprindeligt de to temaer 'Styrkelse af fællesskabet igennem den fagprofessionelles møde med børn og unge' og 'Strukturelle udfordringer'. Temaerne afspejler, at ansvaret for børn og unges trivsel både kan adresseres af underviserne igennem den pædagogiske praksis og af de politisk besluttede rammer for undervisning og uddannelse. Det kan således ift. DUS-organisationernes videre arbejde efter konferencen overvejes at fastholde samme opdeling ift. evt. indsatser.

I opsamlingen i bilaget er forslag til, hvordan DUS kan arbejde videre med trivselsudfordringen i uddannelsessystemet (her skitseret i kortere form):

1. Lave anbefalinger, som videresendes til de politiske partier.

2. Arbejde på fælles initiativer, der styrker dannelsesarbejdet i uddannelsessystemet.
3. Lægge et fælles politisk pres på at reducere mængden af læreplansmål, faglige mål og bindinger og administrative opgaver i underviserrollen.
4. Skrive indlæg. Fx om, at uddannelsessystemet har en udfordring med resultatfokusering; altid være på vej til næste uddannelsesniveau, der giver mindre rum til fællesskabet.
5. Arrangere en høring på Christiansborg om emnet med det formål at sikre en bredere inddragelse af de politiske ordførere fra alle partier.
6. Arbejde på nye typer partnerskaber mellem undervisere, videnspersoner og beslutningstagere, der har bedre trivsel som mål.
7. Styrke overgange i uddannelsessystemet, der giver den enkelte bedre uddannelsesforløb. Herunder mere fleksibilitet i uddannelsesforløbet.

Det kan indgå i overvejelserne, om opsamlingen i et eller andet format evt. skal sendes til børne- og undervisningsministeren og uddannelses- og forskningsministeren, f.eks. som tak for deltagelsen.

Økonomi

Der var afsat 143.500kr. til afholdelse af topmødet. Der blev brugt 116.216 kr.

Beskrivelse	Udgifter inkl. moms
Konferencested	56.388 kr.
Moderator honorar	27.356 kr.
Oplæg honorarer	27.839 kr.
Transport	3.278 kr.
Materialer, navneskilte mm	1.355 kr.
I alt	116.216 kr.

BESLUTNING

Forretningsudvalget var begejstrede overfor både afviklingen og indholdet i topmødet.

Der var i forretningsudvalget en opmærksomhed på, at man med initiativet havde taget hul på debatten, men at deltagerkredsen ikke rummede mange, der så væsentligt anderledes på problematikken end underviserorganisationerne.

Forretningsudvalget besluttede at arbejde videre med området i en såkaldt tre-trins-raket med dels et debatindlæg, dels en høring på Christiansborg for at få flere ordførere inddraget. Begge dele kan med fordel tale ind i et efterfølgende mere direkte indspil til det forståelsespapir, regeringen arbejder på.

Gymnasieskolernes Lærerforening og DM udarbejder i første omgang et udkast til et fælles debatindlæg, der rundsendes til godkendelse. Der kan i arbejdet med debatindlæg og ift. en kommende høring fortsat trækkes på arbejdsgruppen, der har stået for program og afvikling for topmødet.

Punkt 4 International Summit on the Teaching Profession 2022 og 2023

Vedlagt

Bilag 1: Udkast til program for ISTP 2022

Sammenfatning

International Summit on the Teaching Profession (ISTP) afholdes i 2022 i fysisk form i Valencia den 12.-13. maj. EI har derudover henvendt sig med en forespørgsel på, om Danmark vil være vært for ISTP i 2023.

Indstilling

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget

- at DUS' udgangspunkt - med forbehold for en ændring fra EI ift. antallet af pladser i den danske delegation – er, at formændene for Danmarks Lærerforening og Gymnasieskolernes Lærerforening deltager i ISTP 2022 som de to største underviserorganisationer, samt at der arbejdes for, at formanden for Uddannelsesforbundet kan deltage i rollen som "Teaching professional"
- at forretningsudvalget drøfter forberedelse, deltagelse og opfølgning på ISTP 2022
- at de danske underviserorganisationer opfordrer børne- og undervisningsministeren til et dansk værtskab for ISTP 2023 med foreslåede udkast til et fælles brev til ministeren (bilag 2).

Sagsfremstilling

ISTP afholdes i 2022 i fysisk form i Valencia den 12.-13. maj. Mødet indledes med et EI Teacher Union arrangement om eftermiddagen den. 11. maj, og der er mulighed for supplerende at deltage i skolebesøg om formiddagen samme dag.

Det overordnede tema for ISTP 2022 er "Moving forward the pandemic: Governments and teacher unions working together to leave no-one behind". Under den overskrift har ISTP tre konkrete temaer:

- pedagogical potential of digital technologies in education,
- school systems as a driver of more inclusive communities and
- the role of teachers and school communities in securing a sustainable future.

Sammensætning af en evt. dansk delegation

Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil har modtaget invitation til ISTP i december 2021 og har tilkendegivet, at hun er interesseret i at deltage.

Det er ministerens officielle tilmelding, der afgør, om der kan deltage en dansk delegation i ISTP 2022.

Som ved tidligere summits er en evt. dansk delegation officielt sammensat af ministeren som delegationsleder, en "teaching professional" samt formændene for de to største lærerorganisationer, der er medlem af EI.

Derover kan den officielle delegation på 4 medlemmer udvides med to "advisors"; en der er udpeget af ministeren og en Teacher Union advisor, der er udpeget af lærerorganisationerne. Disse pladser besættes på embedsmandsniveau.

Ved tidligere summits har Børne- og Undervisningsministeriet og DUS i fællesskab udpeget Uddannelsesforbundets formand som "teaching professional". Rent formelt beskrives rollen fra OECD/EI's side dog som "a current classroom practitioner or school leader or a representative of a teacher education programme".

Den ovenstående fordeling af pladserne har ligget fast siden de første ISTP-møder. Til orientering har BUPL før deres udmeldelse af DUS bemærket, at man gerne ville drøfte deltagelsen i ISTP-møderne. BUPL har ikke tidligere deltaget i en af de to pladser til lærerorganisationerne. Der har imidlertid været gjort en fælles indsats for, at BUPL kunne deltage på en ekstra plads, når emnet for det

årlige Summit har været særligt relevant for BUPL's medlemsgrupper. F.eks. i forbindelse med ISTP 2019, hvor temaet var "Early Childhood Education".

I forbindelse med BUPLs udtrædelse af DUS blev det på mødet den 14. december 2020 lagt fast, at BUPL fra 1. januar 2021 ikke deltager i de fælles forberedelser ift. ISTP samt de nationale konferencer i forlængelse heraf. Hvis der i ISTP indgår temaer om 0-6 års-området, tages der dog kontakt til BUPL.

Det forlyder dog fra EI, at Danmark og Storbritannien får udvidet sine pladser i ISTP-møderne fra 2 til 3 pladser til formænd for de største organisationer. For Danmarks vedkommende sker det med afsæt i den danske opdeling af førskole- og grundskoleområdet. Der arbejdes på at få en formel bekræftelse fra EI på, at dette gør sig gældende ift. dette års ISTP-møde.

Forberedelse af - og opfølgning på - ISTP

Der er tidligere udarbejdet et årshjul for det tilbagevendende samarbejde mellem ministeriet og DUS om forberedelse, deltagelse i og opfølgning på dansk deltagelse i ISTP.

Årshjulet er bygget op om flg. fire begivenheder:

1. **Forberedelsesmøde på embedsmandsniveau** mellem ministeriet og DUS om deltagelse i årets ISTP. Praktisk koordinering og forberedelse af en fælleserklæring, som delegationen fremlægger på ISTP
2. **Formøde i den danske delegation:** Undervisningsministeren og DUS-formændene forbereder årets deltagelse ved at drøfte og endeligt beslutte forslag til fælleserklæring og opfølgende aktiviteter.
3. **Deltagelse** i International Summit of the Teaching Profession
4. Afholdelse af en **fælles DUS/UVM-konference om lærerprofessionen**, som opfølgning på årets ISTP med udgangspunkt i årets tema. Konferencen afholdes typisk på eller i nærheden af Lærerens dag den 5. oktober. Konferencen planlægges i samarbejde mellem ministeriet og DUS-organisationernes sekretariater.

Årshjulet har dog været sat ud af kraft de seneste år pga. ministerens manglende deltagelse i ISTP (2019) og efterfølgende pga. corona, hvor ISTP 2020 og 2021 har været afviklet online og primært haft fokus på pandemien.

ISTP 2023

DLF/Gordon, GL/Thomas og BUPL/Elisa har modtaget en henvendelse fra EI med en opfordring til at henvende os til den danske undervisningsminister og opfordre Danmark til at påtage sig værtskabet for ISTP i 2023.

Danmark har deltaget i ISTP-møderne, siden ISTP blev indstiftet i 2011, og har ikke tidligere været vært.

Der lægges op til, at DUS' forretningsudvalg koordinerer en tilbagemelding til EI og ministeriet på denne henvendelse. Der er udarbejdet et udkast til et fælles brev til børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil med opfordring til et dansk værtskab i 2023 (bilag 2).

Økonomi

Ift. ISTP 2022 afholder deltagernes organisationer selv udgifterne til deltagelse. Udgifterne til den nationale konference er traditionelt afholdt af Børne- og Undervisningsministeriet.

Ift. et muligt dansk værtskab for ISTP i 2023 foreligger der på nuværende tidspunkt ikke et overslag over udgifterne. Den faste praksis er imidlertid, at selve ISTP finansieres af fagministeriet i værtslandet og EI/OECD. Udgifterne for de danske lærerorganisationer vil dermed hovedsageligt være en middag for alle repræsentanter for de deltagende lærerorganisationer dagen før den officielle åbning af ISTP. Udgifterne hertil afhænger i sagens natur af de rammer, man lægger for middagen.

Hertil kommer ikke ubetydelige medarbejderressourcer i DUS-organisationerne ift. selve planlægningen af ISTP i samarbejde med Børne- og Undervisningsministeriet.

Videre proces

Den nærmere placering af hhv. forberedelsesmøde på embedsmandsniveau, formøde i den danske delegation samt den øvrige koordinering ift. lærerorganisationernes deltagelse afventer en endelig tilmelding fra undervisningsministeren.

Hvis der fra DUS' side er interesse i at arbejde for et dansk værtskab for ISTP 2023, tages der politisk og administrativt kontakt til ministeriet med lærerorganisationernes opbakning til et dansk værtskab.

BESLUTNING

Forretningsudvalget var enig i, at det - med forbehold for en mulig ændring i antallet af pladser fra EI - er udgangspunktet for DUS, at formændene for Danmarks Lærerforening og Gymnasieskolernes Lærerforening deltager i ISTP som de to største underviserorganisationer, samt at der arbejdes for, at formanden for Uddannelsesforbundet kan deltage i rollen som "Teaching professional".

Der var på mødet opbakning til et dansk værtskab for ISTP i 2023. Der sendes et fælles brev, underskrevet af de interesserede organisationer, til ministeren med en fælles opfordring til et dansk værtskab. BUPL opfordres til også at være medunderskriver af brevet.

Forberedelsen af ISTP 2022, en fælleserklæring med ministeren på mødet samt en efterfølgende national konference fortsætter på embedsmandsniveau og på kommende møder i DUS' forretningsudvalg.

Punkt 5 Eventuelt

DM orienterede om udflytningsplanerne ift. de videregående uddannelser og de heraf følgende nedskæringer. DM opfordrede til, at man fortsat viser solidaritet blandt underviserorganisationerne er solidaritet, således at man ikke opfordrer til at finde besparelserne på andre områder end ens eget.

Gymnasieskolernes Lærerforening bemærkede, at der er igangværende forhandlinger om undervisning i ytringsfrihed i folkeskolen og evt. gymnasierne. DUS har tidligere lavet et fælles debatindlæg til forsvar for metodefriheden på området. Der kan være behov for at lave en lignende fælles markering igen.

BILAG

Møde i DUS' forretningsudvalg

PUNKT 1

6. januar 2022

KAA

DLI's høringssvar til Kommissionens forslag til Rådets henstilling om en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed – COM(2021) 770

DLI – der repræsenterer de danske underviserorganisationer BUPL, DLF, FSL, GL, DM og Uddannelsesforbundet – afgiver hermed høringssvar om Europa-Kommissionens forslag til Rådets henstilling om en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed – COM(2021) 770.

Der er to grundlæggende problemstillinger i forslaget fra Europa-Kommissionen:

- 1) Definitionen af mikroeksamensbeviser i forslaget er meget uklar (se punkt 5 (a), side 14)
- 2) Mikroeksamensbeviser skal ifølge forslaget opfylde mange formål, som kort kan opridses som genopretning af de europæiske landes samfund og arbejdsmarkeder efter pandemien, understøtte den digitale og grønne omstilling og skabe fleksible, inkluderende, tilgængelige og individcentrerede uddannelsesstilbud. Endvidere skal en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser bidrage til at medlemsstaterne lever op til målsætningen om at minimum 60 % af alle voksne årligt deltager i uddannelsesaktiviteter.

1

Præmissen i forslaget fra Kommissionen synes at være, at de formelle uddannelsessystemer i de europæiske lande ikke er tilstrækkelige til at opfylde de mål som er beskrevet i punkt 2 ovenfor. Det anser DLI for at være en bekymrende tilgang til en sammenhængende uddannelsespolitik baseret på de samlede behov i de enkelte medlemsstater samt til den åbne koordinationsmetode der skal sikre at EU's medlemsstater samarbejder om at nå fælles mål, mens metoden hertil fastlægges af de enkelte medlemsstater.

DLI anser at der er en risiko for at ressourcer overføres til et parallelsystem til det formelle uddannelsessystem der omfatter formelle, ikke-formelle og uformelle læringsformer udbudt af offentlige, private og civilsamfundsaktører, som kan medføre utilstrækkelig kvalitet i undervisning og uddannelse. Det kan også risikere at udhule investeringer i et uddannelsessystem grundlagt ud fra lovgivning, kvalitetsstandarder med videre der er baseret på uddannelsesinstitutioner med de nødvendige faglige, akademiske og forskningsmæssige forudsætninger, herunder lærere og undervisere der er kvalificeret til at undervise på det relevante niveau. Mikroeksamensbeviser kan kun være supplerende i forhold til fuld kvalifikation inden for et erhverv og må ikke rykke ansvaret for efteruddannelse fra arbejdsgiveren til arbejdstageren. Den danske model hvor aftaler indgås af arbejdsmarkedets parter om efter- og videreuddannelse, herunder fonde og overenskomstbaserede rettigheder, skal fastholdes som grundlæggende i den danske efter- og videreuddannelsesstrategi.

Europass og ESCO er blot to eksempler på EU-initiativer der har vist at det er en udfordring at skabe rammer om europæisk overførbare og sammenlignelige erhverv, færdigheder, kvalifikationer, uddannelsesmuligheder med videre. DLI er derfor skeptisk over for hvor mange ressourcer det vil kræve af medlemsstaterne og Kommissionen at sikre at mikroeksamensbeviser erhvervet i et land kan sammenlignes på tværs af de europæiske

lande i forhold til indhold og kvalitet set i forhold til at der er tale om kortere uddannelsesforløb inden for alle brancher og omhandlende konkrete færdigheder og kompetencer.

Barriererne for livslang læring er mange. De omfatter fx manglende prioritering af og strategier for medarbejderes efter- og videreuddannelse fra arbejdsgiverside. Manglende finansiering af, opmuntring til og vikardækning er nogle af udfordringerne. Der er behov for vejledning i de rette uddannelsesstilbud, særligt til de udsatte grupper, som også nævnes i forslaget. DLI er uenig med Kommissionen i at mikroeksamensbeviser udbudt af en jungle af udbydere i et parallelsystem til det formelle uddannelsessystem sikrer at uddannelse bliver mere tilgængelig for den enkelte. Der er i stedet behov for at sikre at det formelle uddannelsessystem har tilstrækkelige ressourcer og kvalitet til at understøtte den enkelte i at opnå erhvervskompetencegivende uddannelse og i tillæg hertil de yderligere færdigheder og kvalifikationer som den enkelte har behov for i relation til sin arbejdsmarkedstilknytning og som samfundsborger. Uddannelse understøtter en sammenhængende uddannende og dannende ramme for den enkelte i et fællesskab der tydeliggør sammenhænge mellem kundskab, færdigheder og kompetencer og det samfund og arbejdsmarked som den enkelte er en del af.

I forslaget bliver der udtrykt ønske om at de videregående uddannelser skal udbyde mikroeksamensbeviser baseret på behov for arbejdsmarkedet inden for konkrete færdigheder og kompetencer, udfordrer det de enkelte uddannelsesinstitutioners institutionelle og akademiske frihed til at definere og udbyde de uddannelser og kurser som man vurderer er videnskabeligt og fagligt funderet.

Når definitionen af mikroeksamensbeviser er så uklar og omfatter alle læringsformer, herunder de ikke-formelle og uformelle, er der en udtalt risiko for at kvalitet og standarder svækkes og hverken er i overensstemmelse med samfundets kort- og langsigtede behov eller reelt overførbare eller sammenlignelige i europæisk kontekst. Det vil krævede uforholdsmæssigt mange ressourcer fra medlemsstaterne og Kommissionen at sikre ensartede kvalitetsstandarder der er anvendelige i alle medlemsstater og arbejdsmarkeder og i overensstemmelse med landenes uddannelseskulturer.

DLI mener, at Kommissionen og medlemsstaterne skal fokusere på at sikre bæredygtige offentlige investeringer i uddannelse, alle borgeres ret til efter- og videreuddannelse, støtte til ledige og kortuddannede voksne, blandt andet gennem formel anerkendelse af deres færdigheder og kompetencer.

Med venlig hilsen

Kristina Aaltonen
Leder af DLI-kontoret

6. januar 2022

KAA

DLI's høringssvar til Kommissionens forslag til rådets henstilling om individuelle læringskonti - COM(2021) 773

DLI – der repræsenterer de danske underviserorganisationer BUPL, DLF, FSL, GL, DM og Uddannelsesforbundet – afgiver hermed høringssvar om Europa-Kommissionens forslag til Rådets henstilling om individuelle læringskonti – COM(2021) 773.

DLI kan generelt set støtte EU-initiativer der understøtter livslang læring og adgangen til uddannelse, efter- og videreuddannelse for alle borgere i medlemsstaterne. Sådanne initiativer skal basere sig på den åbne koordinationsmetode hvor medlemsstaterne bliver enige om mål og evt. benchmarks, mens medlemsstaterne nationalt gennemfører initiativer der er i overensstemmelse med rammer, regler, lovgivning og kultur i det pågældende land.

Individuelle læringskonti er ét blandt mange redskaber til at fremme livslang læring. I Danmark er strategien for livslang læring og efter- og videreuddannelse i høj grad baseret på aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets parter samt trepartsaftaler. Disse aftaler sikrer også en overensstemmelse mellem det formelle uddannelsessystems udbud af uddannelser og kurser, arbejdsmarkedets og dets parter behov og samfundets behov. For borgere med en løs tilknytning til arbejdsmarkedet, ledige m.v. kan individuelle læringskonti være fremmede for deltagelse i livslang læring, herunder efter- og videreuddannelse. Individuelle læringskonti kan muligvis også være et supplement til aftaler indgået af arbejdsmarkedets parter. Drøftelser om individuelle læringskonti må naturligvis tages inden for de nationale rammer for at sikre, at der nås frem til løsninger der passer til de nationale behov og for at sikre reel inddragelse af de relevante aktører.

DLI har en opmærksomhed på om der er en risiko for at individuelle læringskonti kan stille borgere ulige ved at det er den enkelte der sidder tilbage med ansvaret for at vurdere potentielle uddannelsesmuligheder og -behov samt i en vis grad tid til at gennemføre uddannelse. Kommissionen angiver, at der skal sikres gode karrierevejledningsmuligheder for den enkelte. DLI er enig med Kommissionen i at vejledning af høj faglig kvalitet er helt afgørende, men er bekymret over om tilgængeligheden af vejledning og uddannelse risikerer at blive udfordret ved at individualisere ansvaret. De konkrete udfordringer for livslang læring i Danmark er i høj grad mangel på information, vejledning, vikarordninger ved uddannelsesorlov, finansiering samt tid, motivation og overskud hos den enkelte. I tillæg er der også tilfælde af mangel på efter- og videreuddannelsesstrategier hos arbejdsgivere og strategier for livslang læring hos relevante myndigheder i forhold til ledige eller udsatte borgere.

Kommissionens initiativer om henholdsvis mikroeksamensbeviser og individuelle læringskonti indeholder begge den problemstilling at de risikerer at udfordre bæredygtige investeringer i det formelle uddannelsessystem og i vejledning samt i aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets parter til fordel for nogle meget konkrete

enkeltløsninger. Hvis der skal afsættes ressourcer til individuelle læringskonti, kan det jo ske på bekostning af andre initiativer.

DLI vurderer umiddelbart, at det ikke er tilstrækkelig tydeligt i forslaget hvilken juridisk forpligtelse der vil påhvile den enkelte medlemsstat i forhold til ret til individuelle læringskonti for vandrende EU-borgere. Endvidere er vi usikre på, om forslaget er proportionelt med en rådshenstilling qua den åbne koordinationsmetode og medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet.

DLI er usikker på hvad ressourceforbruget vil være for den enkelte medlemsstat ved at ”oprette og ajourføre et offentligt register over uddannelses-, karrierevejlednings- og valideringsmuligheder, der er berettiget til støtte inden for rammerne af den individuelle ret til uddannelse, og **som er kompatibel med den europæiske læringsmodel**” (punkt 13, side 26) – og om ressourceforbruget vil stå mål med resultatet.

De enkelte værktøjer for at løse udfordringerne, som fx individuelle læringskonti, bør ikke være det primære grundlag for EU-initiativer inden for livslang læring. Årsagerne til at nogle voksne ikke deltager i livslang læring er komplekse, og det kalder derfor på at det europæiske samarbejde fremmer at medlemsstater, aktører på arbejdsmarkedet og i civilsamfundet understøttes i at finde egnede og succesfulde løsningsmodeller. Derfor mener DLI, at det er vigtigt at Europa-Kommissionen også prioriterer andre redskaber til at fremme livslang læring i det europæiske samarbejde, herunder i de i forslaget nævnte EU-fonde o.l.

Med venlig hilsen

2

Kristina Aaltonen
Leder af DLI-kontoret

PUNKT 2

MENTORUDDANNELSEN

Bliv en bedre mentor for dine nye kolleger

Om Mentoruddannelsen

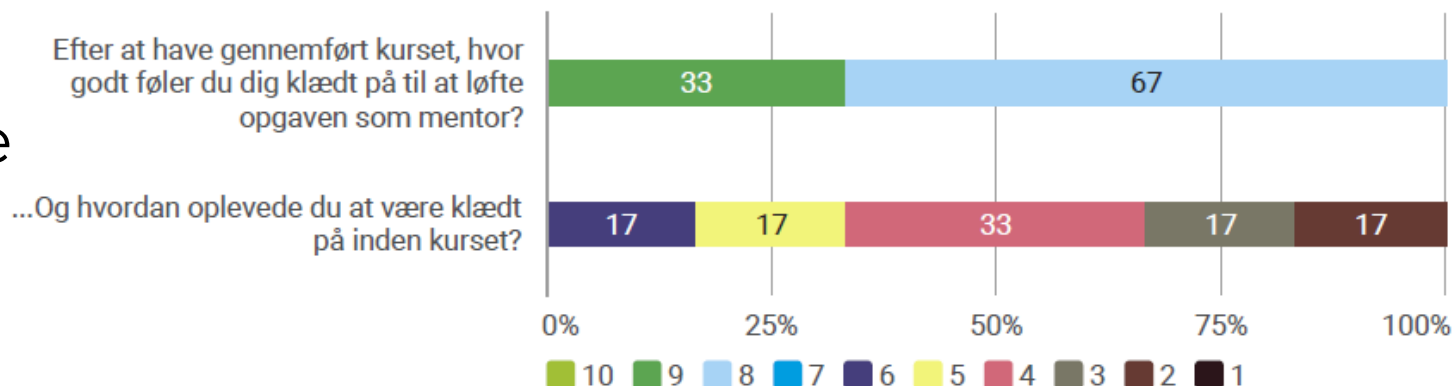

- Udbudt første gang i efteråret 2021
- Opbygning:
 - 2 dages internatkursus – Hjemmeopgave: mentoring – 2 dages internatkursus
- Del af forskningsprojekt, der har til hensigt:
"At undersøge mentorers forståelse af deres mentorrolle og oplevelse af kompetencer før og efter et mentorkursus planlagt ud fra international nyere viden vedrørende mentoruddannelser"
- VIA UC...
 - Udvikler kurset og stiller kompetente undervisere til rådighed
 - Lisbeth Lunde Frederiksen, ph.d. og forskningsleder for programmet 'Vejledning og mentorskab', VIA UC samt lektor Elisabeth Halse og lektor Kirsten Rosholm, VIA UC
 - Bearbejder empiri og deler forskningsresultaterne
- Frie Skolers Lærerforening...
 - Udbyder kurser
 - Deltagerne bidrager med empiri til forskningsprojektet i form af skriftlige refleksioner før, under og efter forløbet.

Hvor står vi nu?

- **Kvantitativ evaluering**

- Stort læringsudbytte

- **Kvalitativ evaluering**

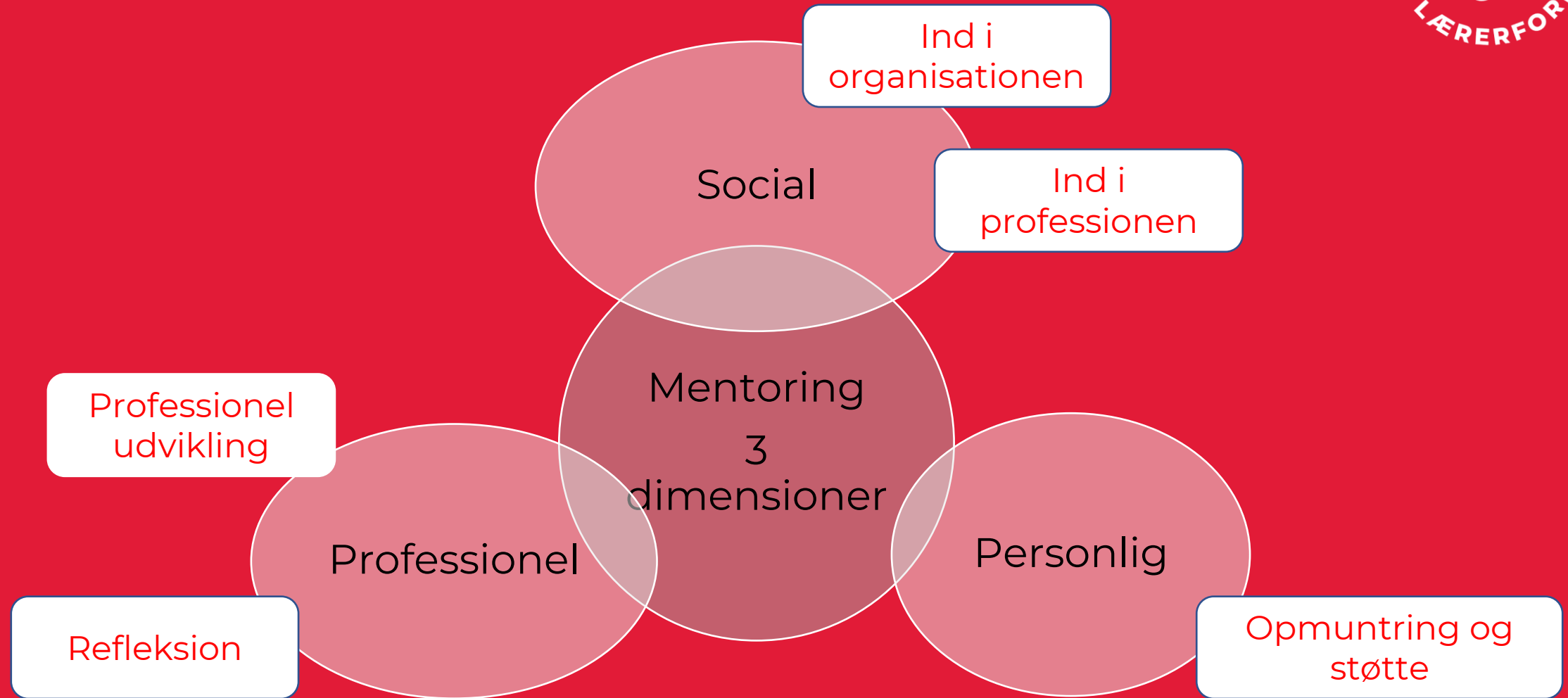
- Vi afventer forskningsresultaterne - et større empirisk grundlag er påkrævet.
- Deltagerne giver udtryk for at have udviklet sig meget i forhold til rollen som mentor.

- **Mentoruddannelsen forventes udbudt i samme form i efteråret 2022 – herefter kan udbydes som ordinært lærerkursus**

Indhold

- Teori om mentoring
- Personlig, social og professionel mentoring
- Observation i forbindelse med vejledning
- Fokus på individuel, peer- og gruppementoring
- Kommunikation og spørgsmålstyper
- Relationer, etik og magtforhold i mentoring
- Praktiske øvelser, træning og fælles refleksion
- Påbegynde udarbejdning af funktionsbeskrivelser

Tre dimensioner i mentoring

Alt for ofte omhandler mentoring ikke den professionelle dimension...

Uddannede mentorer – Hvorfor?

- **Nye lærere er sårbare**
 - Ny profession, ny arbejdsplads, nye kolleger, nye elever, måske ny by...
- **Hver fjerde lærer overvejer at forlade grundskolen inden for de første år - og 14,4% af lærere mellem 25-29 år gør det**
- **Mentoring er blandt de mest effektfulde måder at støtte nye læreres professionelle læring og udvikling**
- **Positive effekter for mentees**
 - Stærkere kompetencer: klasseledelse, selvrefleksion og problemløsning
 - Øget selvtillid
 - Mindske praksischock
 - Positiv effekt på fastholdelse i professionen

Kildehenvisning: Frederiksen og Hasle: "Mentorsamtaler og professionel udvikling for nye lærere" i Studier i læreruddannelse og -profession nr. 1, 2021. Hobson: "The Terrors of Judgementoring" for early career teachers: Introducing the ONSIDE Mentoring Framework" [The Terrors of Judgementoring - Bing video](#)

Uddannede mentorer – Hvorfor?

- **Uddannede mentorer = Højere kvalitet i mentoring**
 - Mentorer med vejledningskompetencer kan i højere grad bidrage til professionel udvikling: facilitere refleksion over undervisning og komme videre fra "hverdagssnak"
 - Mentoring af ikke-uddannede kan føre til "judgementoring", hvor fokus er på mentors egne overbevisninger, egen pædagogiske indsigt og fordømmelse mv. frem for stilladsering af den nye lærers egen refleksion.
- **Positiv effekt for mentor**
 - Nye idéer/strategier og øget entusiasme i forhold til undervisning
 - Styrket selvrefleksion
 - Konsolidering af læreridentitet og professionel status
 - Fastholdelse i professionen
- **Dybest set handler det om elevernes læring og trivsel...**

Kildehenvisning: Frederiksen og Hasle: "Mentorsamtaler og professionel udvikling for nye lærere" i Studier i læreruddannelse og -profession nr. 1, 2021. Hobson: "The Terrors of Judgementoring" for early career teachers: Introducing the ONSIDE Mentoring Framework" [The Terrors of Judgementoring - Bing video](#)

Mentors rolle

- Mentorrollen er præget af samarbejde, gensidige spørgsmål og nysgerrighed over praksis
- Mentoring er en samtale mellem ligeværdige kolleger gennemført i en atmosfære af gensidig tillid, støtte og udfordring, hvor målet er at skabe refleksion og eftertanke, som fører til ændring og forbedring, og hvor man udforsker den nye lærers potentiale for udvikling og vækst som underviser

Momentum: A21 §12

§ 12 Nyansatte lærere

Ved opgavefordeling tages særligt hensyn til nyansatte med henblik på at understøtte nyansattes mulighed for en god start på lærerlivet. Nyansatte er lærere med mindre end to års beskæftigelse som lærer.

Cirkulærebemærkninger til § 12 stk. 1

*Der skal være opmærksomhed på antallet af undervisningstimer, at undervisningsopgaverne falder inden for nyansattes forudsætninger og erfaringer med faget, at begrænse antallet af fag og klasser, **ligesom der skal skabes rum for, at nyansatte kan reflektere over egen og andres praksis** med henblik på udvikling i forhold til læreropgaverne herunder undervisningsopgaven, eventuelt forældresamarbejde, inklusion, samarbejde med øvrige personalegrupper samt andre opgaver, der understøtter lærerarbejdet.*

”Det støtter ikke den nye lærer blot at få reduceret tid. Den reducerede tid skal bruges til mentoring, refleksion mv.”

Lisbeth Lunde Frederiksen, Ph.d og forskningsleder ‘Vejledning og mentorskab’ VIA

Høj kvalitet i mentoring fordrer bl.a.

- Valg af mentor er betydende
- Mentor skal have mulighed for faglig udvikling
- Mentorrollen skal nyde høj status og understøttelse af ledelsen
- Mentor skal have tilstrækkelig tid til at støtte sin mentee
- Mentorordningen skal være formaliseret og struktureret

Kildehenvisning: Frederiksen og Hasle: "*Mentorsamtaler og professionel udvikling for nye lærere*" i Studier i læreruddannelse og -profession nr. 1, 2021. Hobson: "The Terrors of Judgementoring" for early career teachers: Introducing the ONSIDE Mentoring Framework" [The Terrors of Judgementoring - Bing video](#)

...Og her kan vi som fagforening støtte op

PUNKT 3

Pointer fra DUS' trivselstopmøde 29. november 2021

Hvad er det vi ser?

Vi ser alt for mange børn og unge, der udmattes i uddannelsessystemet. Mange udmattes af krav, de oplever er blevet for store og for mange. Nogle bukker under og går ned, andre føler sig urimeligt pressede og stressede og deltager ikke frit i børne- og ungdomslivet, atter andre isoleres og oplever ensomhed og nedtrykthed. Gruppen, der mistrives, er blevet større, og mistrivslen rammer bredere.

Vi har stor viden om forhold, der presser børn og unge. I forskningen peges der ofte på:

- Et uddannelsessystem, der i stigende grad skærper krav og fokuserer på fremdrift
- Et mere uforudsigeligt arbejdsmarked med øget konkurrence om jobs
- Et børne- og ungeliv, hvor mængden af arenaer for deltagelse og opmærksomhed er accelererede
- Et udtalt diagnostisk og psykiatrisk sprog blandt børn og unge selv om måden at forstå udfordringer i livet

Det er vanskeligt at afgrænse betydningen af de enkelte forklaringer. I forskningen peges der på, forklaringernes sammensathed, og deraf også vanskeligheden ved at udpege bestemte løsninger. Der er dog enighed blandt forskere om, at deltagelsen i inkluderende og udviklende fællesskaber er fundamental i oplevelsen af at trives. En tæt tilknytning til et uddannelsesfællesskab er derfor også vigtig for oplevelsen af at trives. Her dannes relationer, et tilhørsforhold, og det faglige fællesskab er en væsentlig ramme for at opbygge meningsfuldhed og handlekraft i livet.

Trivselsarbejdet i uddannelsessystemet knytter sig til pædagogisk praksis

For mange opstår mistrivslen, når man falder ud af fællesskabet eller fastholdelsen i fællesskabet bliver for krævende. Derfor skal læringsrummet være et inkluderende fællesskab, hvor den enkelte finder sin plads fagligt og socialt. Trivsel for elever og studerende knytter sig derfor også til den pædagogiske praksis, og kan ikke ses som løsrevet fra det, man er sammen om i skole- og studielivet. Arbejdet med trivsel i uddannelsessystemet skal bygge videre på lærernes faglige og pædagogiske viden og knytte sig til uddannelsernes formål om dannelse og elevens alsidige udvikling. For de som oplever særlige udfordringer, skal behandlersystemet være stærkt og lige ved hånden, men holdes adskilt fra underviserens rolle.

Pointer fra topmødet:

- Trivsel er både den faglige, sociale og personlige udvikling. Derfor er det afgørende at trivsel kobles til undervisning og **dannelse**.
- Der er meget fokus på faglighed i disse tider, men det er afgørende at have de to andre dimensioner med (den personlige og den sociale dimension)
- Det er ikke et spørgsmål om, at efteruddanne undervisere og fylde viden på om alt det som ligger udenfor undervisningen – udvide porteføljen, som fx viden om diagnoser. Trivselsarbejdet på alle uddannelsesniveauer **skal** knytte sig til faglighed og didaktik.
- Uddannelsessystemet kan ikke løse alt. Og underviseren/lærerne skal ikke kunne løse alt. De skal bruge deres uddannelse til at almenføre trivselsarbejdet ind i undervisningen.
- Holde fast i ministerens formulering om at skille de sociale problemer fra. Der findes et socialt system, der skal understøtte de sårbare børn og unge. Og så er der skolen. Løsningen er derfor at

styrke inkluderende læringsfællesskaber gennem undervisningen – styrke undervisernes rammer for at kunne arbejde med trivsel.

- Trivsel skabes i et samarbejde om noget – det skal ikke afkobles. Der er derfor ikke brug for trivselsuger eller målinger på trivsel løsrevet fra den daglige pædagogiske praksis og hele formålet med at drive uddannelse.
- Klasseledelse er en stor opgave for underviserne, der til tider nedprioriterer opgaven til fordel for fagligheden, særligt jo længere op man kommer i uddannelsessystemet. Klasseledelse handler om at opbygge fællesskabet og skabe gode og inkluderende undervisningsmiljøer.
- For gymnasielærere og undervisere på de videregående uddannelser er identiteten som faglærer den afgørende.

Tid til relationen og ro om undervisernes arbejde

Lærernes arbejdsopgaver er over tid vokset i indhold og omfang. Der er flere elever at forholde sig til, en voksende målstyring af undervisningen og nye emner lægges til fagene, ligesom nye koordinerende og administrative opgaver stjæler tiden. Tiden der går til nye opgaver, tager tiden fra situationer, hvor der opbygges relationer til elever og mellem elever. De mange krav til undervisningen dominerer over lærerens mulighed for at gøre, hvad denne skønner er behovet her og nu og instrumentaliserer undervisningen. Bindinger og voksende krav er en hovedårsag til, at lærere ikke oplever at kunne gøre, hvad der skal til, når de ser udfordringer.

En politiker udtalte i forbindelse med udformningen af nationale mål, at der nok med de nye mål, røg et krybbespil eller to, men det gjorde nok heller ikke så meget. Med tanke på udviklingen i mistrivsel bør budskabet være det modsatte: Der skal være tid til krybbespillet, hvis det er det, som skaber et inkluderende undervisningsmiljø. Mange undervisningsforløb, som ikke finder plads i målmylderet, er komplekse læringsforløb, der rummer både faglige og sociale dimensioner, som er vigtige for trivslen. Derfor skal der gives muligheder i lærerens arbejde for at skabe nye rammer for relationsarbejdet og for at andre læringsforløb får plads.

Pointer fra topmødet:

- Overordnet budskab: der skal ikke lægges mere til undervisernes opgaver, der skal trækkes fra.
- Lærerens professionelle råderum er blevet væsentlig indskrænket. Der er ikke frit valg.
- Tid er afgørende – der skal reduceres i målstyring.
- Styr jeres målmylder – for mange mål ”dræber krybbespillene” – som i tillæg til at være komplekse og befordrende læreprocesser også skaber god mulighed for trivselsarbejde.
- Tid til at udføre undervisningsgerningen; vi ved godt, hvad der skal til – giv os tid til at udøve vores professionelle dømmekraft, så vi kan lykkes med at skabe de inkluderende miljøer. Gør op med lærernes pseudoarbejde, registrering og måling. Der er spændetrøje på læreropgaverne.
- Der skal gives slip og gives fri – der skal ikke måles og sammenlignes hele tiden.

Forskeren Hartmut Rosa pointerer, at der ikke skal gøres noget mere – vi skal lytte mere. Budskabet er, at der ikke skal igangsættes ti nye initiativer.

Afdramatisér uddannelsesvalget og tag et opgør med præstationskulturen

Mange incitamenter i uddannelsessystemet lægger et usundt pres på børn og unge. Optagelseskrav, karaktersystem og test giver mange opfattelsen af, at målet med det enkelte uddannelsesstrin alene er at indløse adgang til det næste. Uddannelsesmiljøerne har for stort fokus på eksamen og det 'nyttige' her og nu, og det skaber et ensidigt fokus på den faglige præstation. Der opstår både en præstationskultur og en perfektionskultur for nogle og opgivelse hos andre. I begge tilfælde udmatter det og rammer det faglige fællesskab. Der skal ændres på uddannelsessystemets strukturer, så signalerne til børn og unge bliver nogle andre. Hvis presset i systemet mindskes, er der mulighed for at skabe en anden uddannelseskultur, hvor nysgerrighed, videbegær og uddannelseslyst dominerer. Politisk skal der være et opgør med den lige vej og skabes nye handlerum i uddannelsessystemet.

Pointer fra topmødet:

- Den lige vej presser de unge – tror ikke at det kan ske ad omveje. Hvad skal jeg blive til – nervøs for fremtiden.
- Det skal tales ind i ny karakterskala og et opgør med nulfejlskultur. Signalerne i karakterskalaen om at undgå fejl skal erstattes med et fokus på at prøve af, turde og sætte sig selv på spil i faglige sammenhænge - At fejl undervejs er en del af læreprocessen til at blive klogere.
- Uddannelse skal sætte et nyt fokus på det skabende menneske.
- Lotte Roed siger, at præstationskultur ikke er alment anerkendt på Christiansborg. Derfor skal det budskab siges klart til politikerne.
- Skelne mellem præstationskultur og resultater – et opgør med præstationskulturen betyder ikke, at man ikke skal gøre sig umage – det skal man, men brændstoffet skal være nysgerrighed og videbegær.
- Politikerne fokuserer på at løfte det faglige niveau i læreruddannelsen. For at det kan ske, må der ændres på uddannelsens nuværende struktur med korte faglige moduler, da det gør det vanskeligt at skabe faglig sammenhæng i læringsprocessen.
- Være i nuet – hele tiden er man på vej videre mod det næste niveau. Hvad er det, de enkelte niveauer kan. Lærerne skal holde fast i, at oplevelsen, undervisningen, læringen i nuet er værdifuld i sig selv.

Hvordan kan DUS arbejde videre med trivsels-udfordringen i uddannelsessystemet?

1. Lave anbefalinger, som videresendes til de politiske partier.
2. Arbejde på fælles initiativer, der styrker dannelsesarbejdet i uddannelsessystemet.
3. Lægge et fælles politisk pres på at reducere mængden af læreplansmål, faglige mål og bindinger og administrative opgaver i underviserrollen.
4. Skrive indlæg. Fx om, at uddannelsessystemet har en udfordring med resultatfokusering; altid være på vej til næste uddannelsesniveau, der giver mindre rum til fællesskabet.
5. Arrangere en høring på Christiansborg om emnet med det formål at sikre en bredere inddragelse af de politiske ordførere fra alle partier.
6. Arbejde på nye typer partnerskaber mellem undervisere, videnspersoner og beslutningstagere, der har bedre trivsel som mål.
7. Styrke overgange i uddannelsessystemet, der giver den enkelte bedre uddannelsesforløb. Herunder mere fleksibilitet i uddannelsesforløbet.

PUNKT 4

INTERNATIONAL SUMMIT ON THE TEACHING PROFESSION 2022

11-13 MAY / VALENCIA / SPAIN

DRAFT . v . 2021_1217

The pandemic-moving forward: Governments and teacher unions working together to leave no-one behind

Programme

Pre-Summit - Wednesday, 11 May 2022

The 12th International Summit on the Teaching Profession offers a series of optional Pre-Summit events that will serve as a starting point to highlight the continuity between ISTP2021 and ISTP2022. To participate, you have to be officially registered as an ISTP 2022 delegate. A separate registration for the Pre-Summit events is compulsory. For detailed descriptions, venues, transport and registration, please visit the ISTP website: <https://istp2022.es/>

Pre-Summit optional activities

08:00-19:00	Registration desk open
9:00	Departure from hotel to schools <i>Bus transport organized by the host</i>
9:30-11:45	School Visits
11:00	Lunch at school
11:45	Departure to Spanish education system <i>Bus transport organized by the host</i>
12:30-13:30	Spanish education system and policy

Preparatory activities for the Summit

13:30-15:00	Pre-Summit seminar. From ISTP 2021 to ISTP 2022
--------------------	--

Evening programme for Ministers

19:00	Departure from hotels <i>Bus transport organized by the host</i>
19:30-22:30	Dinner for Ministers
22:30	Departure to hotels <i>Bus transport organized by the host</i>

The pandemic-moving forward: Governments and teacher unions working together to leave no-one behind

Summit Programme

Day 1 - Thursday, 12 May 2022

08:20	Departure from hotels to the Summit Venue <i>Bus transport organized by the host</i>
09:00 -	Registration (Open all day)
09:30 - 11:30	Opening session <i>Open to the Press</i> • Music performance • Welcoming remarks • Reflections on ISTP 2021 commitments • Introduction to the ISTP : ○ OECD's background report ○ EI's Summit Briefing
11:30	Official Photograph of the Ministers
11:30 - 13:00	Lunch for Ministers Buffet lunch for all participants
13:00 - 14:45	Summit Session 1: <i>The pedagogical potential of digital technologies in education: a vital challenge for schools, teachers and students</i> <i>Official delegates only</i>
14:45-15:00	Coffee break
15:00- 17:00	Summit Session 2: <i>School systems and educational communities as driving force for the improvement and innovation in education moving forward the pandemic</i> <i>Official delegates only</i>
17:00 - 17:30	Optional delegations meeting reflecting on first two sessions
17:30	Departure to hotels <i>Bus transport organized by the host</i>
18:45	Departure from hotels to the Banquet <i>Bus transport organized by the host</i>
19:15	Banquet to all registered ISTP participants
22:00	Departure to hotels <i>Bus transport organized by the host</i>

Evening programme for teacher union participants

	Departure from hotels <i>Bus transport organized by the host</i>
15:15 -17:00	ISTP briefing by Education International Trade Union of Education in Spain
17:30 -20:00	Dinner for teacher union participants (EI affiliates) Hosted by the Trade Union of Education in Spain
20:00	Departure to hotels <i>Bus transport organized by the host</i>

Day 2 - Friday, 13 May 2022

08:20	Departure from hotels to the Summit Venue <i>Bus transport organized by the host</i>
	Possible late registrations (Open all day)
09:00 - 11:00	Summit Session 3: <i>The role of teachers and school communities in securing a sustainable future</i> <i>Official delegates only</i>
11:00 - 12:00	Country delegations' meetings
11:15 - 12:00	Press Conference by the organizers
12:00 - 13:30	Lunch • Lunch and meeting for Union leaders • Buffet lunch for all other participants
13:30-15:30	Closing session <i>Open to the Press</i> Insight from the Summit and Top Priorities for 2022 • Moderator overview of the ISTP discussions • Commentary intervention European Commission • Country presentations • Moderator Summary: lessons learned and challenges ahead Closing Remarks
15:30 - 16:30	Farewell Reception <i>All delegates will be invited to join in a farewell reception.</i>
16:30	Departure to hotels <i>Bus transport organized by the host</i>